

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ 2013-2014	
ΤΑΞΗ: Β' ΛΥΚΕΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 22/05/2014
ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 2:30 ώρες ΩΡΑ: 7:45 – 10:15

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από επτά (7) σελίδες και ΤΡΙΑ (3) μέρη.
- Όλες οι απαντήσεις καταγράφονται στα φύλλα εξέτασής σας.
- Οι απαντήσεις πρέπει να είναι σαφείς, σωστά τεκμηριωμένες και σε συνεχή ροή του λόγου.
- Στην αξιολόγηση θα λαμβάνονται υπόψη η ορθογραφία και όλη η εμφάνιση του γραπτού.

ΜΕΡΟΣ Α' (Μονάδες 20)

Να απαντήσετε ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ και στις ΔΥΟ (2) ερωτήσεις.

A1. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι ορθό ή λάθος, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σας τους αριθμούς των φράσεων και δίπλα από τον καθένα την απάντηση ορθό ή λάθος.

1. Τα κάστρα του Αγίου Ιλαρίωνα, του Βουφαβέντο και της Καντάρας που βρίσκονται στην οροσειρά του Πενταδακτύλου, κτίστηκαν από τον αυτοκράτορα Ιουστινιανό Α' κατά την Πρωτοβυζαντινή περίοδο.
2. Ο Ακάθιστος Ύμνος αφιερώθηκε στο Χριστό για τη σωτηρία της Κωνσταντινούπολης από τους Βούλγαρους.
3. Τα δύο Χρονικά που έγραψαν στην περίοδο της Φραγκοκρατίας ο Λεόντιος Μαχαιράς και ο Γεώργιος Βουστρώνιος έχουν μεγάλη γλωσσική και ιστορική αξία.
4. Στη Μάχη του Ματζικέρτ, ο Βυζαντινός αυτοκράτορας Μανουήλ Α' Κομνηνός αιχμαλωτίστηκε και καταδικάστηκε σε θάνατο.
5. Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται ο Οθμάν ή Οσμάν στον οποίο οφείλουν το όνομά του οι Οθωμανοί.

(5Χ2 μον. = 10)

A2. Να συμπληρώσετε τις πέντε φράσεις(1 έως 5) επιλέγοντας τη σωστή από τις προτεινόμενες απαντήσεις (α,β,γ) που ακολουθούν, ώστε να σχηματιστεί μια ορθή ιστορικά πρόταση.

Να γράψετε στα φύλλα εξέτασής σας τον **αριθμό κάθε φράσης και δίπλα το γράμμα της συμπλήρωσης** που επιλέγετε (π.χ. 1- α). **(5X2 μον. = 10 μονάδες)**

1.Ο πρώτος περίπλους της γης την περίοδο των μεγάλων ανακαλύψεων πραγματοποιήθηκε από τον :

- α. Βάσκο ντα Γκάμα.
- β. Φερδινάνδο Μαγγελάνο.
- γ. Χριστόφορο Κολόμβο.

2.Το *αλληλέγγυον* :

- α. ήταν ένα ισχυρό μέτρο υπέρ των πλουσίων.
- β. ήταν μια συλλογή νομοθετημάτων που καθόριζε τις αρμοδιότητες του αυτοκράτορα.
- γ. ήταν νόμος που υποχρέωνε τους πλούσιους να πληρώνουν τους φόρους των φτωχών.

3.Αφορμή για την έναρξη της Εικονομαχίας έδωσε :

- α. ένας καταστροφικός σεισμός, στο θαλάσσιο χώρο μεταξύ Θήρας και Θηρασίας, που ερμηνεύτηκε ως εκδήλωση θείας οργής.
- β. το εικονομαχικό διάταγμα του 730 μ.Χ.
- γ. η κεντρική εξουσία που στήριζε τις ανεικονικές αντιλήψεις των κατοίκων των ανατολικών επαρχιών του Βυζαντίου.

4.Οι Ασσίζες της Χαμηλής Αυλής αποτελούσαν ένα από τα πιο σημαντικά κείμενα για τη διοίκηση της Κύπρου στα χρόνια της Φραγκοκρατίας αφού:

- α. μεταφράστηκαν στην ελληνική διάλεκτο της Κύπρου.
- β. χρησιμοποιούνταν αυτούσιες.
- γ. γράφτηκαν στην Κύπρο

5. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας στην Κύπρο, ο Δραγομάνος:

- α. ήταν ο θρησκευτικός αρχηγός των διοικητικών περιφερειών.
- β. αντιπροσώπευε τους υπόδουλους Έλληνες και μπορούσε να καταγγείλει στον Σουλτάνο αυθαιρεσίες των Τούρκων.
- γ. έπαιξε πρωταρχικό ρόλο μετά τα γεγονότα του 1821.

ΜΕΡΟΣ Β΄ (Μονάδες 45)

Να απαντήσετε σε ΤΡΕΙΣ (3) από τις τέσσερις ερωτήσεις.

B1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω, με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

α. Καθολικός άνθρωπος(homo universalis) (ορισμός,χαρακτηριστικά) **(5 μονάδες)**

β. «Πολιορκία της Αμμοχώστου» (χρονικό πλαίσιο, πρωταγωνιστές, αμυντικά μέτρα, αποτέλεσμα) **(5 μονάδες)**

γ.«Σχίσμα των Εκκλησιών (1054)» (πρωταγωνιστές, αίτια) **(5 μονάδες)**

B2. Να γράψετε ένα κείμενο έκτασης 150 – 200 λέξεων, στο οποίο να εξηγήετε ποια ανάγκη οδήγησε στη δημιουργία των θεμάτων, καθώς και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους. Να αξιολογήσετε τη σημασία του θεσμού αυτού στο αμυντικό σύστημα του Βυζαντίου. Στο κείμενό σας να εντάσσονται λειτουργικά οι πιο κάτω έννοιες/ όροι:

Στρατηγός	Στρατιωτόπια / στρατιωτικά κτήματα
-----------	------------------------------------

(15 μονάδες)

B3. Να γράψετε ένα κείμενο έκτασης 150- 200 λέξεων, στο οποίο να εξηγήετε ποιο σκοπό ήθελε να εξυπηρετήσει ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου Ιουστινιανός Β΄ με την απόφασή του να μετοικήσουν οι Κύπριοι στην Προποντίδα το 691 π. Χ. και στη συνέχεια να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους οι Κύπριοι κρίθηκαν καταλληλότεροι για να εξυπηρετήσουν το σκοπό αυτό. Να εξετάσετε κατά πόσον η απόφαση του Ιουστινιανού για μετοικασία των Κυπρίων ήταν σωστή ή όχι, τεκμηριώνοντας την απάντησή σας .

(15 μονάδες)

B4. Να γράψετε ένα κείμενο έκτασης 150- 200 λέξεων, στο οποίο να παρουσιάζετε τους παράγοντες (αφορμές) και τέσσερα (4) από τα αίτια που οδήγησαν στην πραγματοποίηση των Σταυροφοριών, στα τέλη του 11^{ου} αι. Στη συνέχεια να αξιολογήσετε τα αποτελέσματα των τριών πρώτων Σταυροφοριών.

(15 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Γ΄ (Μονάδες 35)

Να απαντήσετε σε ΕΝΑ (1) ΜΟΝΟ από τα πιο κάτω Ζητήματα.

ΠΡΟΣΟΧΗ: 1. Ορθή είναι κάθε απάντηση που τεκμηριώνεται επαρκώς με βάση στοιχεία από τις πηγές που παρατίθενται, καθώς και με άλλα ιστορικά γεγονότα/ στοιχεία.

2. Η αντιγραφή αυτούσιων χωρίων από τις πηγές, χωρίς περαιτέρω επεξεργασία τους, αξιολογείται με μηδέν μονάδες.

Ζήτημα Πρώτο

Γ1.

Αφού παρατηρήσετε προσεκτικά τον πιο πάνω χάρτη και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις:

α. Να αναφέρετε ποια ήπειρος ανακαλύφθηκε στα τέλη του 15^{ου} αι. – αρχές 16^{ου} και από ποιον; (2X1= 2 μονάδες)

β. Να γράψετε τέσσερις (4) λόγους που οδήγησαν τους Ευρωπαίους στα οργανωμένα εξερευνητικά ταξίδια τον 15^ο αι. (4X2=8 μονάδες)

γ. Να παρουσιάσετε τρεις (3) από τις συνέπειες των ανακαλύψεων Νέων Χωρών. (3X1= 3 μονάδες)

Γ2. Όταν αυτοκράτορας της Κωνσταντινούπολης έγινε ο Ανδρόνικος Α΄ Κομνηνός (1183-1185), σημειώθηκε μια νέα ανταρσία στην Κύπρο. Ένας συγγενής του αυτοκράτορα, ο Ισαάκιος Κομνηνός, ύστερα από αρκετές τυχοδιωκτικές περιπέτειες κατόρθωσε με πλαστά έγγραφα να παραμερίσει το νόμιμο διοικητή του νησιού, να αναλάβει την εξουσία και να γίνει πραγματικός τύραννος της Κύπρου (1184) (...)

Μετά τη νίκη του αυτή ο Ισαάκιος έγινε αδίστακτος και τα επόμενα χρόνια απομυζούσε στην κυριολεξία τους κατοίκους της Κύπρου επιβάλλοντας βαριά φορολογία, αρπάζοντας περιουσίες και εξοντώνοντας τους πιθανούς αντιπάλους του.

Ιστορία των Ελλήνων, Εκδόσεις Δομή, Τόμος 15, Κύπρος, σελ.304, 306.

Αξιοποιώντας στοιχεία του παραπάνω παραθέματος και τις ευρύτερες ιστορικές σας γνώσεις να εξηγήσετε :

α. Πώς κατάφερε να αναλάβει τη διοίκηση της Κύπρου ο Ισαάκιος Κομνηνός και με ποιο τρόπο κυβέρνησε το νησί ; (5 μονάδες)

β. Ποιος έβαλε τέλος στη διακυβέρνηση του Ισαάκιου και με ποιο τρόπο; Να αξιολογήσετε τη σημασία του γεγονότος αυτού για την ιστορική συνέχεια του νησιού.

(5 μονάδες)

Γ3. Ένα χρόνο πριν από την Άλωση η κατάσταση στην πόλη ήταν απελπιστική. Ο Μωάμεθ Β΄ την απειλούσε. Το ταμείο του βυζαντινού κράτους ήταν κενό. Οι Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος ζήτησε από τους πλούσιους της Πόλης να δώσουν. Χρειάζονταν χρήματα για την επισκευή των τειχών, για μπαρούτι, για τρόφιμα. Αυτοί όμως δεν έδωσαν. (...)

Στην Πόλη σε σύνολο πληθυσμού περί τους 50.000- 80.000 (οι γνώμες των ιστορικών δίστανται), είχαν απομείνει 30.000 – 40.000 Ρωμιοί ανάμεσα στους πολυπληθείς Αρμένιδες, Εβραίους, Βενετσιάνους, Γενοβέζους, Καταλάνους, Ισπανούς, Γερμανούς, Σλάβους και Τούρκους.

Το χειρότερο πάντως ήταν ότι και σ' αυτούς τους λιγοστούς Ρωμιούς υπήρχε διχασμός. Οι μισοί βλέπανε ότι η μόνη βοήθεια μπορούσε να φτάσει μοναχά από τη Δύση. Οι άλλοι μισοί, οι «ανθενωτικοί», δεν τη θέλανε (...)

Παρ' όλ' αυτά ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος ζήτησε βοήθεια και ο Πάπας Νικόλαος Ε΄ του έστειλε, βάζοντας ως όρο την ένωση των Εκκλησιών. Το Νοέμβριο του 1452 φτάνει στην Πόλη ο καρδινάλιος Ισίδωρος με περίπου 200 πολεμιστές και στις 26 Ιανουαρίου 1453 φτάνουν δύο Γενουάτικα πλοία με εφτακόσιους πολεμιστές. Ο αυτοκράτωρ απονέμει στον επικεφαλής τους Ιωάννη Τζουσιτιάνι τον τίτλο του Πρωτοστράτορος (αρχιστράτηγου) αναθέτοντάς του την άμυνα της Πόλης.

Τον Ιανουάριο του 1453 οι Τούρκοι μεταφέρουν τα κανόνια τους από την Αδριανούπολη και τη μεγάλη μπουμπάρδα τη «βασιλικιά», παραθέτοντας στρατό 150.000 ανδρών.

Πίσω από τα τείχη υπήρχαν μοναχά 5.000 Βυζαντινοί στρατιώτες και 2.000 Γενουάτες και Βενετοί.

Στις 21 Μαΐου ο Μωάμεθ ζητεί την παράδοση με την υπόσχεση ότι θα τους χάριζε τη ζωή και την περιουσία τους. Ο τραγικός αυτοκράτορας του απαντά: «Το δε την πόλιν σοι δούναι, ούτ' εμόν εστίν ούτ' άλλου των κατοικούντων εν ταύτη. Κοινή γαρ γνώμη πάντες αυτοπροαιρέτως αποθανούμεν και ου φεισόμεθα της ζωής ημών». Όπως κι έγινε.

Ν. Βαρδιάμπασης, «Αντί προλόγου», Ε Ιστορικά, τ. 84, «Η Άλωση με τα μάτια των ξένων», Ελευθεροτυπία, 24/5/2001, σ. 5.

Αξιοποιώντας στοιχεία του παραπάνω παραθέματος και τις ευρύτερες ιστορικές σας γνώσεις:

α. Να παρουσιάσετε τέσσερα (4) από τα αίτια της Άλωσης της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους το 1453. **(4 μονάδες)**

β. Να συνδέσετε τα αίτια της Άλωσης με τις γενικότερες συνθήκες που οδήγησαν στην παρακμή και την τελική πτώση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.

(8 μονάδες)

Ζήτημα Δεύτερο

Γ1.

Ο αυτοκράτορας Ζήνων παραχωρεί στον αρχιεπίσκοπο Ανθέμιο τα αυτοκρατορικά προνόμια (488). Τοιχογραφία από το ναό του Αποστόλου Βαρνάβα στη Σαλαμίνα, 20ός αιώνας.

Αφού παρατηρήσετε προσεκτικά την πιο πάνω τοιχογραφία και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις:

- α. Να αναφέρετε τα προνόμια που παραχώρησε ο Αυτοκράτορας του Βυζαντίου στον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου και να εξηγήσετε τη σημασία τους. **(4 μονάδες)**
- β. Να εξηγήσετε σε ποια απαίτηση του Πατριαρχείου Αντιοχείας έδωσε τέλος η παραχώρηση των προνομίων και με ποια δικαιολογία προσπάθησε να στηρίξει αυτή του την απαίτηση. **(4 μονάδες)**
- γ. Να αναφέρετε πώς αντέδρασαν οι Κύπριοι αρχιερείς στην απαίτηση των Αντιοχέων και σε ποιες ενέργειες προέβησαν για να στηρίξουν τη θέση τους. **(3 μονάδες)**

Γ2. Ο Αλέξιος Α΄ αναγκάστηκε να χρησιμοποιήσει όλες τις δυνάμεις τους στον πόλεμο κατά των Νορμανδών. (...)

Ήταν εντελώς αδιανόητο ότι θα μπορούσε να διεξαγάγει έναν πόλεμο με δικές του δυνάμεις. Για το λόγο αυτό ο Αλέξιος έδωσε τα πάντα για να εξασφαλίσει συμμάχους εναντίον του υπέρτερου εχθρού· άρχισε διαπραγματεύσεις τόσο με το Γρηγόριο Ζ΄ όσο και με τον Ερρίκο Δ΄ και εξασφάλισε τη βοήθεια της Βενετίας (...)

Η Βενετία εξαγόρασε τη βοήθεια που προσέφερε με υψηλό τίμημα. Με τη συνθήκη του Μαΐου του 1082 ο δόγης της Βενετίας εξασφάλισε για τον εαυτό του και για τους διαδόχους τους τον τίτλο του πρωτοσεβαστού με ανάλογη ετήσια χορηγία, ο πατριάρχης τους Crado τον τίτλο του «υπερτίμου» και η εκκλησία της Βενετίας μία ετήσια τιμητική χορηγία από είκοσι λίτρες χρυσού, κυρίως όμως το ναυτικό κράτος εξασφάλισε εξαιρετικά εμπορικά πλεονεκτήματα. Οι Βενετοί ήταν ελεύθεροι στο εξής να ασκούν το εμπόριο με παντός είδους εμπορεύματα σε όλες τις περιοχές της βυζαντινής αυτοκρατορίας, ακόμη και στην Κωνσταντινούπολη, χωρίς της υποχρέωση να καταβάλουν οποιοδήποτε φόρο. Έτσι βρέθηκαν σε πλεονεκτική θέση σε σύγκριση με τους ντόπιους βυζαντινούς εμπόρους. Εκτός τούτων ο αυτοκράτορας τους παραχώρησε στην Κωνσταντινούπολη πολλά καταστήματα καθώς και τρεις αποβάθρες στην προκυμαία απέναντι από το Γαλατά. Οι συμφωνίες αυτές έθεσαν τα θεμέλια της αποικιακής ισχύος της Βενετίας στην Ανατολή, ταυτόχρονα όμως προκάλεσαν ισχυρό κλονισμό στο εμπορικό σύστημα του βυζαντινού κράτους. Βέβαια οι Βενετοί συνέχισαν να αναγνωρίζουν τα κυριαρχικά δικαιώματα του βυζαντινού αυτοκράτορα, αυτό όμως δεν άλλαξε καθόλου την κατάσταση. Από τώρα και στο εξής το ιταλικό ναυτικό κράτος θα διαδραμάτιζε αποφασιστικό ρόλο στην τύχη του Βυζαντίου.

Georg Ostrogorsky, Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους,
Εκδόσεις Βασιλόπουλος, Τόμος Τρίτος, σελ. 20- 22

Αξιοποιώντας στοιχεία του παραπάνω παραθέματος και τις ευρύτερες ιστορικές σας γνώσεις:

- α. Να αναφέρετε ποια προνόμια παραχωρούσε στους Βενετούς ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου Αλέξιος Α΄ Κομνηνός με την υπογραφή της πιο πάνω συμφωνίας. **(6 μονάδες)**
- β. Να αξιολογήσετε, χρησιμοποιώντας επιχειρήματα, τρεις (3) από τις αρνητικές συνέπειες της παραχώρησης των πιο πάνω προνομίων στους Βενετούς για το Βυζάντιο και τους πολίτες του. **(6 μονάδες)**

Γ3. Οι Άραβες, πάντως, πριν από το τέλος του έβδομου αιώνα θα δημιουργήσουν το χαλιφάτο τους πάνω στο ίδιο το βυζαντινό έδαφος, στη Δαμασκό, θα επωφεληθούν από την υποστήριξη των βυζαντινών πληθυσμών της Συρίας για να κατασκευάσουν στόλο και θα επιχειρήσουν τακτικές επιδρομές και λεηλασίες στο βυζαντινό έδαφος. (...) Η βυζαντινή αντίδραση θα εκφραστεί στο όνομα μιας νέας ιδεολογίας, που η εμφάνιση και η εφαρμογή της σημειώνουν μια αποφασιστική καμπή στην ιστορία της Αυτοκρατορίας. Δεν θα μπορέσουμε να καταλάβουμε το νόημα ούτε να υπολογίσουμε τη σπουδαιότητά της, αν δεν λάβουμε υπόψη τους λόγους που εξηγούν την εκπληκτική επιτυχία των Αράβων: την παρόρμηση που έδωσε στους πολεμιστές του Ισλάμ η ιδέα του ιερού πολέμου, την εξάντληση του ρωμαϊκού κόσμου από τους διαρκείς πολέμους και, ιδίως και προπαντός, τη συνεργασία των ανατολικών πληθυσμών με τον εξωτερικό εχθρό. Οι εθνικές παραδόσεις και οι θρησκευτικές τους τάσεις τους διαφοροποιούσαν από τον ελληνορωμαϊκό κόσμο που κυβερνούσε την Κωνσταντινούπολη και έδινε στην αυτοκρατορική πολιτική έναν προσανατολισμό ανάλογο με τα δικά του συμφέροντα. Αυτά τα γεγονότα εξηγούν και δικαιολογούν σ' έναν ορισμένο βαθμό την απώλεια των ανατολικών επαρχιών της Αυτοκρατορίας, μόνιμη εστία των θρησκευτικών ερίδων, που είχαν συγκλονίσει το Βυζάντιο (...)

Ελένη Γλύκατζη – Αρβελέρ, Η πολιτική ιδεολογία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, Εκδόσεις Ψυχογιός, σελ. 33-34

Αξιοποιώντας στοιχεία του παραπάνω παραθέματος και τις ευρύτερες ιστορικές σας γνώσεις:

α. Να γράψετε τρεις (3) από τις αιτίες στις οποίες οφείλεται η ταχύτατη επέκταση των Αράβων.

(6 μονάδες)

β. Να αναφέρετε και να αξιολογήσετε τρεις (3) από τις συνέπειες που είχαν οι αραβικές κατακτήσεις για τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία.

(6 μονάδες)

Ο Διευθυντής

Γιώργος Ιωσηφίδης

Γ3. Οι Άραβες, πάντως, πριν από το τέλος του έβδομου αιώνα θα δημιουργήσουν το χαλιφάτο τους πάνω στο ίδιο το βυζαντινό έδαφος, στη Δαμασκό, θα επωφεληθούν από την υποστήριξη των βυζαντινών πληθυσμών της Συρίας για να κατασκευάσουν στόλο και θα επιχειρήσουν τακτικές επιδρομές και λεηλασίες στο βυζαντινό έδαφος. (...)
Η βυζαντινή αντίδραση θα εκφραστεί στο όνομα μιας νέας ιδεολογίας, που η εμφάνιση και η εφαρμογή της σημειώνουν μια αποφασιστική καμπή στην ιστορία της Αυτοκρατορίας. Δεν θα μπορέσουμε να καταλάβουμε το νόημα ούτε να υπολογίσουμε τη σπουδαιότητά της, αν δεν λάβουμε υπόψη τους λόγους που εξηγούν την εκπληκτική επιτυχία των Αράβων: την παρόρμηση που έδωσε στους πολεμιστές του Ισλάμ η ιδέα του ιερού πολέμου, την εξάντληση του ρωμαϊκού κόσμου από τους διαρκείς πολέμους και, ιδίως και προπαντός, τη συνεργασία των ανατολικών πληθυσμών με τον εξωτερικό εχθρό. Οι εθνικές παραδόσεις και οι θρησκευτικές τους τάσεις τους διαφοροποιούσαν από τον ελληνορωμαϊκό κόσμο που κυβερνούσε την Κωνσταντινούπολη και έδινε στην αυτοκρατορική πολιτική έναν προσανατολισμό ανάλογο με τα δικά του συμφέροντα. Αυτά τα γεγονότα εξηγούν και δικαιολογούν σ' έναν ορισμένο βαθμό την απώλεια των ανατολικών επαρχιών της Αυτοκρατορίας, μόνιμη εστία των θρησκευτικών ερίδων, που είχαν συγκλονίσει το Βυζάντιο (...)

Ελένη Γλύκατζη – Αρβελέρ, Η πολιτική ιδεολογία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, Εκδόσεις Ψυχογιός, σελ. 33-34

Αξιοποιώντας στοιχεία του παραπάνω παραθέματος και τις ευρύτερες ιστορικές σας γνώσεις:

α. Να γράψετε τρεις (3) από τις αιτίες στις οποίες οφείλεται η ταχύτατη επέκταση των Αράβων.

(6 μονάδες)

β. Να αναφέρετε και να αξιολογήσετε τρεις (3) από τις συνέπειες που είχαν οι αραβικές κατακτήσεις για τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία.

(6 μονάδες)

Οι Εισηγήτριες

Η Συντονίστρια

Ο Διευθυντής

Άρτεμις Στυλιανού
(Χριστίνα Σολωμού)

Μαργαρίτα Χριστοφόρου

Γιώργος Ιωσηφίδης

Μαρίνα Παπαδοπούλου

